

Státní okresní archiv Klatovy

Jedenáctiletá střední škola Klatovy

(1946) 1953–1960 (1961)

Inventář

EL NAD č.: 2480

AP č.: 633

Šárka Valinová

Klatovy 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	5
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	6
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	6
Seznam použitých pramenů a literatury	7

Příloha:

Seznam použitých zkratk	8
-------------------------	---

Inventární seznam	9
--------------------------	----------

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Jedenáctiletá střední škola v Klatovech vznikla na základě zákona č. 31/1953 Sb., o školské soustavě a vzdělávání učitelů, spojením Vrchlického gymnasia v Klatovech, III. střední školy a I. národní školy v Klatovech. Její činnost byla zahájena 1. září 1953, i když přípravné práce začaly již ve školním roce 1952/1953. Jedenáctiletá střední škola poskytovala základní osmileté vzdělání v rámci povinné školní docházky a tříleté pokračovací studium zakončené maturitní zkouškou (součástí posledně jmenovaného byly kursy pro důstojníky a externí studium při zaměstnání). Tyto dva stupně vzdělání byly od sebe odděleny a žáci osmých tříd tak museli v případě, že chtěli postoupit do devátého ročníku jedenáctileté střední školy, konat přijímací zkoušky na pokračovací školy.

Nové škole byla přidělena školní budova čp. 185 v dnešní ulici Národních mučedníků,¹ v níž do roku 1953 sídlila I. a III. národní škola a Vyšší hospodářská škola. Tuto budovu škola používala šest let, tedy do roku 1959, kdy byla dokončena stavba nové školní budovy jedenáctileté střední školy čp. 347 v téže ulici. Vyučování v nové budově bylo zahájeno 7. září 1959. Při příležitosti slavnostního otevření nové školní budovy byla škola přejmenována na Dvanáctiletou střední školu v Klatovech s čestným názvem Škola Antonína Zápotockého. K přeměně „jedenáctiletky“ na „dvanáctiletku“ došlo na základě instrukce vydané Ministerstvem školství a kultury ze dne 31. ledna 1959 (Věstník ministerstva školství a kultury čj. 4741/59-I/2), která pojednávala o zajištění přechodu na devítiletou povinnou školní docházku během následujících tří let. Tato instrukce navazovala na usnesení XI. sjezdu KSČ z června 1958,² kde bylo rozhodnuto, že základní školní docházka bude prodloužena o jeden rok. Dne 4. dubna 1960 pak byly vydány doplňující směrnice (Věstník ministerstva školství a kultury čj. 12 021/60-I/2) k výše uvedené instrukci. Tento stav byl v roce 1960 potvrzen zákonem č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání. Povinné deváté ročníky byly na Jedenáctileté střední škole v Klatovech zavedeny až ve školním roce 1960/1961 (na základě uvedeného zákona z roku 1960). Název Dvanáctiletá střední škola v Klatovech byl od roku 1959 užíván současně s názvem Jedenáctiletá střední škola v Klatovech, který však škola používala častěji.

¹ Dnes na této adrese sídlí Masarykova základní škola v Klatovech.

² Sjezd se uskutečnil ve dnech 18. – 21. června 1958 v Praze.

Během existence školy se v jejím vedení vystřídal dva ředitelé. Jako první byl ředitelem školy jmenován ředitel bývalého Vrchlického gymnasia v Klatovech Antonín Kraus, kterého v roce 1958 vystřídal Josef Lerach, jenž stál v čele jedenáctileté střední školy a následně střední všeobecně vzdělávací školy do roku 1964.

Jedenáctileté (dvanáctileté) střední školy byly zrušeny již zmíněným zákonem č. 186/1960 Sb., jenž nabyl účinnosti dne 27. prosince 1960. Tímto zákonem byly z dosavadní klatovské „jedenáctiletky“ vyčleněny dvě nové školy, a to Střední všeobecně vzdělávací škola v Klatovech (SVVŠ) a Základní devítiletá škola Antonína Zápotockého v Klatovech. K rozdělení na dvě školy došlo formálně už v průběhu školního roku 1960/1961, ale faktické rozdělení bylo provedeno až roku následujícího, přičemž škola ještě ve školním roce 1962/1963 používala vedle označení SVVŠ název Dvanáctiletá střední škola Antonína Zápotockého Klatovy. Ve školní kronice SVVŠ z let 1959–1963³ je jako datum skutečného rozdělení obou škol určen počátek školního roku 1963/1964. Základní devítiletá škola a SVVŠ (později gymnázium) sídlily až do roku 2000 ve stejné budově (Národních mučedníků, čp. 347). Obě školy měly po celou dobu společného působení ve stejné budově společný rozpočet a finance a sdílely spolu některé kabinety a odborné učebny chemie a fyziky.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Většina archiválií fondu Jedenáctiletá střední škola Klatovy byla uchovávána v budově školy v ulici Národních mučedníků – nejprve v budově čp. 185 a následně čp. 347. Část archiválií tohoto fondu spravovala Základní škola, Čapkova ul. 126 (nástupce bývalé ZDŠ Antonína Zápotockého). Po zániku „jedenáctiletky“ v roce 1960/1961, vzniku dvou nových škol uvedených v předchozí kapitole a po přestěhování základní školy v roce 2000 do jiné budovy došlo k rozdělení písemností (v některých případech špatnému) mezi výše uvedené školy, přičemž větší část zůstala v držení SVVŠ (později Gymnázia Jaroslava Vrchlického v Klatovech).

Archiválie tohoto fondu byly předány SOkA Klatovy Střední všeobecně vzdělávací školou v Klatovech dne 30. října 1976 a Gymnáziem Jaroslava Vrchlického v Klatovech dne 16. dubna 1996 (přír. č. 11/96; časový rozsah přírůstku je 1953–1973) a dne 15. května 2012 (přír. č. 17/2012; časový rozsah přírůstku je 1953–2004) – jedná se však o přírůstky fondu Vrchlického gymnasia Klatovy, EL NAD č. 1327, z něhož byl fond jedenáctileté střední školy vyčleněn (viz kapitola III).

³ SOkA Klatovy, fond Gymnázium Jaroslava Vrchlického Klatovy, EL NAD č. 2479, poř. č. 76.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je (1946) 1953–1960 (1961), přičemž posteriorní datace je vázána na třídní výkazy, maturitní protokoly a písemné maturitní práce, které vznikly ve školním roce 1960/1961, tedy roce, v jehož průběhu byla Jedenáctiletá střední škola v Klatovech přeměněna na Střední všeobecně vzdělávací školu v Klatovech a Základní devítiletou školu Antonína Zápotockého. Priorum časového rozsahu fondu se vztahuje ke knize příjmů a výdajů inv. č. 48, jejímiž původci jsou mimo jedenáctileté školy také II. měšťanská škola dívčí v Klatovech a III. střední škola v Klatovech.⁴

Fond Jedenáctiletá střední škola Klatovy (1,33 bm) byl dne 27. ledna 2016 vyčleněn z fondu Vrchlického gymnasium Klatovy (EL NAD č. 1327). Do fondu Jedenáctiletá střední škola Klatovy (tj. fondu jejich původce) bylo dne 9. května 2016 přesunuto 16 třídních výkazů (0,45 bm) z fondu Základní škola Klatovy, Čapkova ul., EL NAD č. 1503. V důsledku přemanipulování fondu došlo ke zvětšení jeho rozsahu o 0,33 bm.

Z fondu byl vyčleněn dne 9. května 2016 1 balík (0,01 bm) spisů do fondu II. národní škola Klatovy, EL NAD č. 1946.

Na základě protokolu o vyřazení archiválií z evidence NAD z důvodu přehodnocení jejich významu ze dne 30. 5. 2016 byla provedena vnitřní skartace, při které bylo z evidence NAD vyřazeno 0,06 bm spisového materiálu (především multiplikátů) a 0,11 bm obalového materiálu.

Archiválie jsou po fyzické stránce nepoškozené. Stav jejich dochování je mezerovitý. Jazykem valné většiny je archiválií čeština, ale ve fondu se vyskytují i archiválie psané slovensky a rusky.

Archiválie týkající se klatovské jedenáctileté střední školy lze najít i v dalších fondech SOkA Klatovy, a to ve fondu Gymnázium Jaroslava Vrchlického Klatovy (EL NAD č. 2479), kde se nachází výše zmiňovaná školní kronika z let 1959–1963, která se zčásti týká Jedenáctileté střední školy v Klatovech, a fondu Městský národní výbor Klatovy (EL NAD č. 292), kde se mimo jiné nalézají archiválie vypovídající o stavbě školní budovy

⁴ V roce 1948 se II. měšťanská škola dívčí v Klatovech na základě zákona č. 95/1948 Sb. přeměnila na II. a III. střední školu v Klatovech. Poslední jmenovaná škola byla v roce 1953, jak již bylo řečeno v kapitole I, společně s I. národní školou a bývalým klatovským gymnáziem přetvořena na jedenáctiletou střední školu.

v ulici Národních mučedníků čp. 347. Informace o této škole se nacházejí rovněž ve fondu Okresní národní výbor Klatovy (EL NAD č. 295).

Pořádání a inventarizace fondu byly uskutečněny podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále dle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatku čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Důležitým materiálem pro studium dějin školy a českého školství obecně jsou nepochybně školní kroniky a zápisy z porad pedagogického sboru. Ve fondu jsou uloženy rovněž písemnosti vztahující se k žactvu školy, z nichž je vhodné zmínit především třídní výkazy a posudky žáků.

Jako součást fondu byly ponechány všechny písemné maturitní práce, které byly archivu předány, jelikož svými tématy a obsahem dobře reflektují dobu svého vzniku (tj. léta 1954–1961).

Fond Jedenáctiletá střední škola Klatovy zahrnuje archiválie obsahující osobní údaje a citlivé osobní údaje podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a to archiválie inv. č. 1–46, 86, 91–102.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond v roce 2016 zinventarizovala a archivní pomůckou opatřila ve Státním okresním archivu Klatovy Šárka Valinová.

V Klatovech 4. listopadu 2016

Šárka Valinová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOkA Klatovy, fond Gymnázium Jaroslava Vrchlického Klatovy, EL NAD č. 2479, poř. č. 76.

Zákon č. 31/1953 Sb., o školské soustavě a vzdělávání učitelů.

Zákon č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha:

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	Archivní správa
bm	běžný metr
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventurní číslo
kar	karton
KSČ	Komunistická strana Československa
MV	Ministerstvo vnitra
NAD	Národní archivní dědictví
ppr	podací protokol
poř. č.	pořadové číslo
přír. č.	přírůstkové číslo
Sb.	Sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
SVVŠ	střední všeobecně vzdělávací škola
ukn	úřední kniha
ZDŠ	základní devítiletá škola

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

I. Úřední knihy

1	Třídni výkaz	I.–V. třída	1953–1954	ukn 1
2	Třídni výkaz	VI.–VIII. třída	1953–1954	ukn 2
3	Třídni výkaz	IX.–XI. třída	1953–1954	ukn 3
4	Třídni výkaz	I.–V. třída	1954–1955	ukn 4
5	Třídni výkaz	VI.–VIII. třída	1954–1955	ukn 5
6	Třídni výkaz	IX.–XI. třída	1954–1955	ukn 6
7	Třídni výkaz	I.–V. třída	1955–1956	ukn 7
8	Třídni výkaz	VI.–VIII. třída	1955–1956	ukn 8
9	Třídni výkaz	IX.–XI. třída	1955–1956	ukn 9
10	Třídni výkaz	I.–V. třída	1956–1957	ukn 10
11	Třídni výkaz	VI.–VIII. třída	1956–1957	ukn 11
12	Třídni výkaz	IX.–XI. třída	1956–1957	ukn 12
13	Třídni výkaz	I.–V. třída	1957–1958	ukn 13
14	Třídni výkaz	VI.–VIII. třída	1957–1958	ukn 14
15	Třídni výkaz	IX.–XI. třída	1957–1958	ukn 15
16	Třídni výkaz	I.–V. třída	1958–1959	ukn 16
17	Třídni výkaz	VI.–VIII. třída	1958–1959	ukn 17
18	Třídni výkaz	IX.–XI. třída	1958–1959	ukn 18
19	Třídni výkaz	I.–V. třída	1959–1960	ukn 19
20	Třídni výkaz	VI.–VIII. třída	1959–1960	ukn 20
21	Třídni výkaz	IX.–XI. třída	1959–1960	ukn 21
22	Třídni výkaz	I.–V. třída	1960 (1961)	ukn 22
23	Třídni výkaz	VI.–VIII. třída	1960 (1961)	ukn 23
24	Třídni výkaz	IX.–XI. třída	1960 (1961)	ukn 24
25	Maturitní protokol	XI. a třída	1953–1954	ukn 25
26	Maturitní protokol	XI. b třída	1953–1954	ukn 26
27	Maturitní protokol	XI. a třída	1954–1955	ukn 27
28	Maturitní protokol	XI. b třída	1954–1955	ukn 28
29	Maturitní protokol	externisté	1954–1955	ukn 29
30	Maturitní protokol	XI. a třída; externisté	1955–1956	ukn 30
31	Maturitní protokol	XI. b třída	1955–1956	ukn 31
32	Maturitní protokol	XI. c třída	1955–1956	ukn 32
33	Maturitní protokol	XI. a třída	1956–1957	ukn 33
34	Maturitní protokol	XI. b třída; externisté	1956–1957	ukn 34
35	Maturitní protokol	XI. c třída	1956–1957	ukn 35
36	Maturitní protokol	XI. a třída; externisté	1957–1958	ukn 36
37	Maturitní protokol	XI. b třída	1957–1958	ukn 37
38	Maturitní protokol	XI. a třída; externisté	1958–1959	ukn 38
39	Maturitní protokol	XI. b třída	1958–1959	ukn 39
40	Maturitní protokol	XI. a třída; externisté	1959–1960	ukn 40
41	Maturitní protokol	XI. b třída	1959–1960	ukn 41
42	Maturitní protokol	XI. c třída	1959–1960	ukn 42
43	Maturitní protokol	XI. a třída	1960 (1961)	ukn 43

Inv. č.	Obsah		Časový rozsah	Evid. jedn. č.
44	Maturitní protokol	XI. b třída	1960 (1961)	ukn 44
45	Maturitní protokol	externisté	1960 (1961)	ukn 45
46	Maturitní protokol	externisté	1960 (1961)	ukn 46
47	Inventární deník pro přírůstky		1953–1955	ukn 47
48	Knihy příjmů a výdajů		(1946) 1953–1955	ukn 48
49	Školní kronika		1953–1957	ukn 49
50	Školní kronika		1957–1959	ukn 50

II. Registraturní pomůcky

Podací protokoly

51	Podací protokol 7. 1. 1954 – 12. 8. 1955		1954–1955	ppr 1
52	Podací protokol 15. 8. 1955 – 7. 5. 1956		1955–1956	ppr 2
53	Podací protokol 7. 5. 1956 – 30. 11. 1957		1956–1957	ppr 3
54	Podací protokol 2. 12. 1957 – 29. 8. 1958		1957–1958	ppr 4

III. Spisy

55	Zápisy z porad pedagogického sboru		1953–1960 (1961)	kar 1
56	Zápisy z jednání předmětové komise		1959–1960	kar 1
57	Výroční zprávy a zprávy o stavu a činnosti školy a žáků		(1951) 1953–1960	kar 1
58	Statistické výkazy školy (počty žáků a zaměstnanců, klasifikace)		1953–1960	kar 1
59	Plány a závazky školy		1953–1955	kar 1
60	Inspekce		1954–1960	kar 1
61	Hygienické a zdravotní záležitosti školy (očkování, závady, epidemie)		1954–1956	kar 1
62	Vyhlášky, instrukce, řády		1953–1960 (1961)	kar 1
63	Název školy		1953–1956	kar 1
64	Opravy a údržba školní budovy a příslušenství		1954–1957	kar 1
65	Vnitřní vybavení školy		1953–1956	kar 1
66	Kancelářské potřeby a tiskopisy		1953–1956	kar 2
67	Pronájem tělocvičny a ledové plochy na rybníku Čedík		1954	kar 2
68	Využívání botanické zahrady		1954	kar 2
69	Rozpočet		1953–1956	kar 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
70	Patronátní smlouvy	1956–1957	kar 2
71	Mimořádné prázdniny (stanovení termínu)	1956	kar 2
72	Rozvrhy předmětů	1954	kar 2
73	Výuka	1954–1960	kar 2
74	Výlety, exkurze, lyžařský kurz	1954–1956	kar 2
75	Učebnice a periodika, učební pomůcky	1954–1956	kar 2
76	Záležitosti pedagogických zaměstnanců školy (přijímání, platy, dovolená, pracovní povinnosti, přeložení)	1953–1959	kar 2
77	Školení a kurzy pro učitele	1954–1956	kar 2
78	Nepedagogičtí zaměstnanci školy	1954–1956	kar 2
79	Přijímání žáků	1953–1960	kar 2
80	Vylučování žáků	1954–1957	kar 2
81	Přestupy žáků na jiné školy	1954–1956	kar 2
82	Zanechání studia	1954	kar 2
83	Docházka žáků	1953–1954	kar 2
84	Opakování ročníku	1954–1956	kar 2
85	Kázeňské a mravnostní přestupky žáků	1954–1956	kar 2
86	Rodinné záležitosti žáků	1954–1956	kar 2
87	Stipendia, nadace a příspěvky pro žáky	1954–1956	kar 2
88	Závody a soutěže pro žáky, spartakiáda	1953–1956	kar 3
89	Zájmové kroužky a kurzy pro žáky	1954–1956	kar 3
90	Žákovské brigády	1954–1956	kar 3
91	Ozdravné a rekreační pobyty pro žáky	1954	kar 3
92	Protokoly písemných a ústních zkoušek 6. – 11. třídy (ročníkové, diferenční)	1954–1956	kar 3
93	Závěrečné zkoušky 8. tříd	1954	kar 3
94	Opravné ročníkové a maturitní zkoušky	1954–1956	kar 3
95	Budoucí studium a povolání žáků	1954–1960	kar 3
96	Posudky žáků (hlavně maturantů)	1954–1957	kar 3
	Posudky žáků (hlavně maturantů)	1958–1960	kar 4
97	Externí maturitní zkoušky	1954	kar 4
98	Stanovení termínů maturitních zkoušek, jmenování maturitní komise	1954–1960 (1961)	kar 4
99	Výkazy výsledků maturitních zkoušek	1954–1960 (1961)	kar 4
100	Protokoly o písemných maturitních zkouškách	1955–1960 (1961)	kar 4
101	Maturitní písemné práce z češtiny	1954	kar 4
	Maturitní písemné práce z češtiny	1955–1956	kar 5
	Maturitní písemné práce z češtiny	1956–1958	kar 6
	Maturitní písemné práce z češtiny	1958–1960	kar 7
	Maturitní písemné práce z češtiny	1960–1960 (1961)	kar 8
102	Maturitní písemné práce z ruštiny (důstojnický kurz)	1960 (1961)	kar 8
103	Žádosti žáků o vystavení vysvědčení a potvrzení	1954	kar 9

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
104	Sběr odpadových surovin a léčivých rostlin	1953–1954	kar 9
105	Pozvání a oznámení o konání různých kulturních a vzdělávacích akcí pro školy	1954–1956	kar 9
106	Kulturní a vzdělávací akce pořádané školou	1954–1959	kar 9
107	Peněžní sbírky na dobročinné a jiné účely	1954–1956	kar 9
108	Informace zasílané škole o pokračovacích školách	1953–1956	kar 9
109	Písemný styk školy s jinými institucemi	1953–1956	kar 9
110	Sdružení rodičů a přátel školy (korespondence školy se sdružením i jinými institucemi ve věci sdružení)	1954–1956	kar 9
111	Věstníky ministerstva školství a kultury	1959–1960 (1961)	kar 9
112	Novinové výstřižky týkající se školy	1954–1957	kar 9

Název archivní pomůcky:	Jedenáctiletá střední škola Klatovy
Značka archivního fondu:	JSŠ Klatovy
Časové rozmezí:	(1946) 1953–1960 (1961)
Počet evidenčních jednotek:	63 (50 úředních knih, 4 podací protokoly, 9 kartonů)
Počet inventárních jednotek:	112
Rozsah v bm:	1,93
Stav ke dni:	4. 11. 2016
Zpracovatel archivního fondu:	Šárka Valinová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Šárka Valinová
Počet stran:	14
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič
	dne 4. 11. 2016 – č. j. SOAP/040-1136/2016